

BIJLAGE 2 | DOCUMENT DE ZELFSTANDIGE

DE ZELFSTANDIGE EN INKOMEN

Als je als zelfstandig ondernemer kanker krijgt, dan kom je in een andere situatie terecht dan wanneer je in dienst bent voor een werkgever. Voor de zelfstandige ondernemer die ziek wordt, is een belangrijke vraag: *ben ik verzekerd?* Een arbeidsongeschiktheidsverzekering (aov) voor zzp'ers garandeert namelijk een inkomen op momenten dat je niet in staat bent om te werken door bijvoorbeeld ziekte of een ongeval. Heb je deze verzekering niet, dan heb je ook geen inkomen.

Gezien de hoge premie voor een aov, heeft de meerderheid van de zzp'ers geen verzekering. Mocht dit bij jou ook het geval zijn, dan ben je dus niet de enige in deze situatie! Helaas betekent dit wel, dat je geen inkomen hebt als je als onverzekerde zelfstandige niet kunt werken... De meeste zelfstandigen hebben zelf een financiële buffer voor een paar maanden opgebouwd mocht deze situatie zich voordoen.

Heb je wel een aov? Dan doe je er goed aan om de polisvoorwaarden nog eens goed door te nemen zodat je niet voor verrassingen komt te staan en je weet welke (financiële) steun je precies kunt verwachten. Afhankelijk van de afgesproken voorwaarden krijg je als verzekerde zzp'er - die niet of maar een deel kan werken - een uitkering. Een arbeidsdeskundige van de desbetreffende verzekering zal beoordelen in hoeverre je arbeidsongeschikt bent. De mate van arbeidsongeschiktheid bepaalt vervolgens de hoogte van de uitkering.

Na de diagnose is het als zelfstandige dus zaak om inzicht te krijgen in je financiële situatie. Zijn er maatregelen nodig? Wanneer je als zzp'er geen inkomen hebt, en geen financiële buffer, dan zijn er drie regelingen waarop je aanspraak kunt maken:

1. Je kunt bij de gemeente de Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) aanvragen. Dit is een tijdelijke uitkering die aanvult tot bijstandsniveau of voor het bedrijfskapitaal. Je kunt hier als zzp'er tijdelijk gebruik van maken totdat je weer in staat bent om jezelf financieel staande te houden.
2. De bijstandsuitkering kan door iedere Nederlander worden aangevraagd die niet genoeg inkomen heeft om in zijn levensonderhoud te voorzien en die geen andere voorzieningen heeft (zoals een vermogen of een uitkering). De hoogte van de uitkering hangt af van de omstandigheden (gezinssituatie) en van het eigen vermogen. De Wet werk en bijstand (Wwb) dient als een overbrugging naar een baan.

3. Voor de zzp'er die niet meer in staat is om te werken, is er de IOAZ (Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen). Voor deze wet komen mensen van 55 jaar of ouder in aanmerking, en gedeeltelijk arbeidsongeschikte ex-zelfstandigen, ongeacht hun leeftijd. IOAZ vult het totale gezinsinkomen aan tot bijstandsniveau en moet aangevraagd zijn vóórdat het bedrijf wordt beëindigd.

WERKZAAMHEDEN

Voor de ondernemer is het wel of niet stoppen met werken tijdens en na kankerbehandelingen, misschien nog wel een ingrijpendere keus dan voor de werknemer. Want stoppen met werken, betekent voor de zzp'er vaak ook dat zijn onderneming stil ligt. Of in het ergste geval, dat het bedrijf ten einde komt.

Hoe graag je ook werkzaam wilt blijven, dwing het niet tegen beter weten af want dit zal je revalidatie op langer termijn alleen maar tegenwerken. Hoewel we ook de zzp'er stimuleren om te blijven werken waar mogelijk, zouden werkzaamheden altijd in balans moeten zijn met je draagkracht. Of je in staat bent te werken is afhankelijk van de aard van de ziekte, de behandeling en diens lichamelijke, psychische en cognitieve bijwerkingen (bekijk ook de Untire app, thema 'Werk' onder [FACTOREN DIE TERUGKEER BEPALEN](#)).

Waar werknemers al in een vroeg stadium worden gestimuleerd om de werkgever en collega's in te lichten over de ziekte, ligt dat voor zzp'er anders. Hoewel je misschien best open wilt zijn over de ziekte, is de klant vaak niet degene naar wie je dat moet of wilt zijn. Gezien de zakelijke relatie, is het wel van belang om klanten waar je afspraken mee hebt tijdig te informeren over je situatie. Je kunt bijvoorbeeld aangeven dat je door ziekte voorlopig niet of minder werkt waardoor je meer tijd nodig zal hebben om de werkzaamheden uit te voeren. Het kan ook zijn dat je tijdelijk vervanging inzet. Wees hier open en eerlijk over richting de klant.

Ook tijdens de behandeling doe je er goed aan om je klanten op de hoogte te houden van je situatie. Je kunt je behandelend arts vragen of er rekening kan worden gehouden met je werktijden zodat je zo veel mogelijk in staat bent om de werkzaamheden voort te zetten. Ben je verzekerd? Ga dan in dit stadium langs bij de bedrijfsarts. De bedrijfsarts zal beoordelen in hoeverre je in staat bent om je werkzaamheden te blijven voortzetten.

RE-INTEGRATIE TIPS

Re-integratie na behandeling werkt voor de zzp'er ook anders dan voor de werknemer. Hoe je als zzp'er re-integreert hangt namelijk voornamelijk af van jezelf. Er is geen werkgever of instantie die je werkherhvatting monitort of ondersteunt. In sommige gevallen kun je als zzp'er een budget aanvragen voor re-integratie en voor een verzekerde zzp'er is de re-integratie afhankelijk van de arbeidskundige van de verzekering. We geven je graag wat handvatten mee die richting kunnen geven aan je re-integratie proces:

- Onderhoud tijdens je ziekteproces het contact met opdrachtgevers zodat je - wanneer je gezondheid het weer enigszins toelaat - werkzaamheden langzaamaan kunt oppakken.
- Bedenk zelf wat je opdrachtgevers vertelt over de ziekte en hoeveel je wilt antwoorden op eventuele vragen.
- Als zelfstandige ben je verantwoordelijk voor je eigen werkherhvatting en urenopbouw. Het opmaken van je urenschema kan lastig zijn en is ook persoonsafhankelijk. Voor de één is goede spreiding van het aantal uur door de week heen prettig, terwijl de ander liever wat meer uur op één dag werkt. Kijk wat voor jezelf prettig is en experimenteer hiermee.
- Ook inhoudelijk doe je er goed aan om rustig te beginnen. Dat houdt in dat je taken oppakt waar niet te veel (tijds)druk op ligt zoals administratie. Begin vervolgens eerst met kleine opdrachten en kijk hoe dat je afgaat. Probeer realistisch te zijn over wat haalbaar is en waar je aan toe bent. Halfslachtig werk is frustrerend voor jou en de opdrachtgever.
- Probeer het juiste evenwicht te bewaren in de draaglast-draagkrachtbalans. Dat betekent ook dat inspanning en ontspanning goed worden afgewisseld. Als je moe bent, forceer het dan niet, maar neem op tijd een stapje terug.
- Ook als zzp'er kan het goed zijn om een **LOGBOEK** bij te houden met positieve en negatieve ervaringen. Dit kan helpend zijn om inzicht te krijgen in wat wel en niet lukt. Misschien lukt het om 1 klant per dag te zien, maar merk je bij de tweede klant dat het

mentaal en/of lichamelijk te zwaar wordt... Een logboek kan laten zien waar het eventueel misgaat zodat je er een oplossing voor kan bedenken.

- Probeer te onthouden dat het herstellen van kanker met vallen en opstaan zal gaan. Loop niet te hard van stapel, hoe graag je ook aan de slag wilt. Als je geestelijk en lichamelijk te veel van jezelf vraagt, riskeer je een terugval. Ga liever rustig, en gestaag van start en bouw het werktempo langzaam op.

Testimonials – de zelfstandige ondernemer

“Als zelfstandige had ik voor mijn gevoel weinig keus. Ik kon op de dag van de operatie vervanging regelen en ik had het ‘geluk’ dat de dag daarna een landelijke feestdag was zodat ik sowieso vrij was. Daarna ben ik gewoon weer aan het werk gegaan.”

“Hoewel ik een AOV verzekering heb, vind ik het buitengewoon naar dat je door deze ziekte niet meer in staat bent te functioneren zoals je gewend was...”

“Als zzp’er is het moeilijk om te bepalen wanneer je weer aan de slag kunt. Je hebt geen begeleidende bedrijfsarts met wie je kunt overleggen. Voor mij was het belangrijk om dit te bespreken met mijn behandelend arts of oncologieverpleegkundige zodat ik een duidelijker beeld kreeg van wat ik eventueel wel of niet aankon.”

“Ik ben tevreden over de verzekering. Ik was echt oog voor mijn situatie en de veranderingen die het meebracht. Ik had een tijdlang continu contact met de arbeidsdeskundige en dat gaf me steun, rust. Ik ben nog steeds niet helemaal boven water, ik heb een halve arbeidsongeschiktheidsuitkering en ik heb geen idee hoe dat zich in de toekomst ontvouwt. Ik heb nu eenmaal een ander toekomstperspectief...”